

INDRE ØSTFOLD KOMMUNE AVLØP
Postboks 34
1861 TRØGSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mabel Katrine Seland Trovum, 22003589

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2025 - Indre Østfold kommune

Indre Østfold kommune har avvik fra krav i tillatelser og forurensningsregelverket i rapporteringsåret 2025. Rapporteringen viser at Revaug avløpsrenseanlegg har avvik fra sekundærrensekravet (BOF₅) og kravet til renseeffekt for fosfor. Videre viser rapporteringen at Mysen avløpsrenseanlegg er sterkt overbelastet med organisk stoff, men likevel klarer rensekravene.

Det rapporteres om svært store overløpsutslipp på avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg. Kommunen har tiltakspunkt jf. forurensningsloven § 7, og må sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av forurensningen fra overløpene.

Vi gjør kommunen oppmerksom på at dersom avvik fra rensekravene ved Revaug avløpsrenseanlegg ikke rettes opp, kan dette medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det er et brudd på forurensningsloven § 7 å koble til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket.

Kommunen skal betale et gebyr på 21 200 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Indre Østfold kommune sitt avløpsnett, Revaug avløpsrenseanlegg, Mysen avløpsrenseanlegg, Revaug slambehandling og Mysen slambehandling.

Avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg

Kommunen har rapportert at avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg har 15 installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 44 installerte nødoverløp. I rapporteringens punkt 2.2 *Regnvannsoverløp* og 2.3 *Nødoverløp* er det imidlertid rapportert data for 43 nødoverløp og 14 regnvannsoverløp. Det er viktig at antall rapporterte overløpspunkter i punkt 2.4 *Avløpsnett* samsvarer med det som rapporteres under punkt 2.2 og 2.3. Dersom differansen skyldes at

kommunen har medregnet overløpet som ligger ved eller på renseanlegget, minner vi om at dette ikke skal tas med i totalt antall regnvanns- og nødoverløp under punkt 2.4.

Dere opplyser om at det er 25 770 innbyggere og 506 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettets til Revaug avløpsrenseanlegg. Dette betyr at det er vært en økning på 134 tilknyttede innbyggere, samt en reduksjon på 14 fritidsboliger, siden rapporteringsåret 2024. Kommunen bekreftet i skjemaet for årsrapportering at det er tilknyttet 134 nye abonnenter i løpet av rapporteringsåret.

Dere har rapportert at 271 874 m³ urensset avløpsvann og 364,7 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettets til Revaug avløpsrenseanlegg i 2025. Dette er en nedgang sammenlignet med 2024 da det ble rapportert om at 333 799 m³ urensset avløpsvann og 374,71 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettets. Kommunen beskriver ikke planlagte tiltak på avløpsnettets for 2026 i årsrapporten. Vi forutsetter at kommunen gjennomfører tiltak for å redusere mengden urensset avløpsvann som går i overløp på avløpsnettets.

I fjorårets tilbakemelding påpekte vi at kommunen hadde svært store overløpsutslipp på avløpsnettets til Revaug avløpsrenseanlegg, og at OVL 15041 Skjoldenveien stod for hele 170 686 m³ av de totale 333 799 m³ som var sluppet ut på avløpsnettets i 2025. Det ble avholdt et møte mellom Statsforvalteren og Indre Østfold kommune om temaet 24.10.2025. Kommunen informerte om at de store overløpsmengdene i Skjoldenveien ikke skyldes at det er behov for å avlaste renseanlegget, men at det er stor andel fellesledninger i området. I tillegg innsnevres avløpsledningen i dimensjon ved Skjoldenveien. Dette medfører utslipp gjennom overløp hver gang det er nedbør.

For 2025 rapporterer dere om 200 tilfeller med overløp ved Skjoldenveien, og et utslipp på 211 168 m³ og 146,7 kg Tot-P. Det er altså skjedd en betydelig økning (40 482 m³) i utslippet fra overløpet i Skjoldenveien sammenlignet med rapporteringsåret 2024. Dette overløpspunktet står alene for hele 211 168 m³ av de totalt 271 874 m³ som er sluppet ut gjennom overløp i 2025. Selv om den totale mengden overløper redusert sammenlignet med 2024, ser vi svært alvorlig på at overløp fra Skjoldenveien har økt, da dette overløpspunktet går til Engerbekken som er i svært dårlig tilstand. Vi vil følge opp overløpet i Skjoldenveien i egen sak. Vi viser for øvrig til tillatelsens punkt 3.3 som sier at avløpsnettets skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til a) avløpsvannets mengde og egenskaper, b) forebygging av lekkasjer og c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp. Vi minner også om kravene i forurensningsforskriften §§ 14-5, 14-6 og 14-10. Avløpssystemet (ledningsnett og renseanlegg) skal utformes og vedlikeholdes slik at anleggene fungerer etter sin hensikt. Det skal legges spesiell vekt på å forebygge lekkasjer og begrense utslipp som følge av overløp. Ved utforming av anleggene må det tas hensyn til variasjoner i avløpsmengden i løpet av året. Videre har Indre Østfold kommune en tiltakspålagt jf. forurensningsloven § 7. Dette innebærer at kommunen må sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av forurensningen fra overløpene.

I skjemaet for årsrapportering skriver dere at flytting av septikmottaket nå er fullført. Dette medfører at septik slippes på avløpsnettets oppstrøms Revaug avløpsrenseanlegg.

I skjemaet for årsrapportering opplyser kommunen om at avløpsnettets virkningsgrad i 2025 er beregnet til 94,1 %. Videre rapporteres det om at 5,9 % av tettbebyggelsens totale tilførte vannmengde har blitt sluppet ut via driftsoverløp i 2025. Statsforvalteren gjør oppmerksom på at det i nye tillatelser stilles krav til dokumentasjon av virkningsgrad for avløpsnettets, samt at utslipp på grunn av feil på avløpsnettets, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden

i avløpsnettet med mer enn 5 %, og deretter 3 % etter en viss tid. Videre stilles det krav til at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke skal være over 2 %.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnettet. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen.

Revaug avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Revaug avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 3 624 464 m³ avløpsvann og at 189 992 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Mengden avløpsvann som er behandlet er redusert sammenlignet med 2024, da det ble rapportert om 4 018 852 m³ avløpsvann mottatt og behandlet. Avløpsvannet i overløp utgjør 4,98 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget, noe som er en reduksjon fra rapporteringsåret 2024 da avløpsvannet i overløp utgjorde 6,06 %. Kommunen oppgir at renseanleggets hydrauliske kapasitet overstiges ved nedbør, og at anlegget har god kapasitet ved normal drift. I den anledning viser vi til forurensningsforskriften § 14-10 som sier at *renseanlegg skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger*. Vi forutsetter at kommunen fortsetter å gjøre tiltak for å redusere overløp ved avløpsrenseanlegget.

Dimensjonerende kapasitet for Revaug avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 41 300 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2025 var 37 030 pe (BOF₅). Dette samsvarer med våre beregninger når vi ser på enkeltprøve tatt i maksuke.

Revaug avløpsrenseanlegg klarer ikke rensekravet for total fosfor på 90 %, med en beregnet renseeffekt for fosfor på 86,55 % i 2025. Dette er et avvik fra kravet i tillatelsen. Renseeffekten for fosfor var også lavere enn kravet i 2020, 2021 og 2022, men var overholdt i 2023 og 2024.

Revaug avløpsrenseanlegg klarer ikke sekundærrensekravet i rapporteringsåret. Dette er et avvik fra tillatelsen og forurensningsregelverket. Rensekravet for KOF_{CR} er overholdt. For BOF₅ er det tre enkeltprøver som ikke overholder kravene. Når det tas 24 prøver tillates det at tre av disse ikke oppfyller rensekravene jf. forurensningsforskriften § 14-13. Årsaken til at kommunen likevel ikke overholder sekundærrensekravet, er at rensekravet for BOF₅ er overskredet med 100 % i enkeltprøve datert 10.09.2025. Dette betyr at utslippskonsentrasjonen har vært over 50 mg O₂/l, samtidig som renseeffekten har vært lavere enn 70 %. Slike overskridelser, selv om det bare er for én enkeltprøve, er å regne som brudd på sekundærrensekravet i seg selv. Anlegget har tidligere hatt gjentakende alvorlige avvik fra rensekravet for BOF₅, men overholdt kravene i 2023 og 2024. Vi minner om at forurensningsforskriften § 14-14 fastsetter at den ansvarlige for avløpsanlegget snarest plikter å varsle statsforvalteren dersom utslippet er overskredet med 100 % av det rensekravene tilsier.

Vi påpeker at skjemaet for årsrapportering for Revaug renseanlegg og avløpsnett er mangelfullt utfyllt. Det er mange av spørsmålene som står blanke. Det er ikke angitt om rapport fra resipientovervåking er oversendt Statsforvalteren, om det har vært endringer i tilknytninger til anlegget, helhetsvurdering for rapporteringsåret eller forbedringspunkter. Dersom dette skyldes at kommunen vurderer at dette ikke er aktuelt for avløpsanlegget, må dere beskrive dette og ikke la feltene kun stå tomme.

Avløpsanlegg større enn eller lik 20 000 pe skal analysere seks inn- og utløpsprøver per år for tungmetaller, jf. forurensingsforskriften kap. 11 vedlegg 2 bokstav d. Dette er utført i rapporteringsåret. Ifølge prøver analysert for tungmetaller har kadmium, arsen, sink, nikkel og bly inn i renseprosessen økt siden 2022. Kobber inn til renseanlegget har økt de to siste rapporteringsårene (2024 og 2025). Kvikksølv inn til renseanlegget har også økt, og prøvetakingen viser høyeste tilførsel av kvikksølv siden 2020.

Revaug avløpsrenseanlegg slambehandling

Indre Østfold kommune har rapportert at dere har mottatt 836 tonn (TS) avløpsslam og 240 tonn (TS) strukturmateriale (som tilsats i slambehandlingsprosessen) i 2025. Alt mottatt avløpsslam er disponert til jordbruksarealer. Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 2 336 tonn (TS).

Analyser på slam ligger under grenseverdiene for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II).

Vi kan ikke se at det eksisterer noen tillatelse etter forurensningsloven for slambehandlingen ved Revaug avløpsrenseanlegg. Vi viser til referat fra møte med Indre Østfold kommune 08.01.2025, der vi informerte om nye føringer fra Miljødirektoratet angående slambehandling i biogassanlegg og Industriutslippsdirektivet (IED). Vi har mottatt søknad om ny utslippstillatelse fra Indre Østfold kommune 30.09.2024, der slambehandlingen ved Revaug renseanlegg inngår. Statsforvalteren vil ta stilling til om behandlingen er omfattet av IED i forbindelse med behandling av søknaden.

Avløpsnett til Mysen avløpsrenseanlegg

Indre Østfold kommune har rapportert at avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg har 2 installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 52 installerte nødoverløp. I rapporteringens punkt 2.3 *Nødoverløp* er det imidlertid rapportert data for 51 nødoverløp. Det er viktig at antall rapporterte overløpspunkter i punkt 2.4 *Avløpsnett* samsvarer med det som rapporteres under punkt 2.3. Dersom differansen skyldes at kommunen har medregnet overløpet som ligger ved eller på renseanlegget, minner vi om at dette ikke skal tas med i totalt antall nødoverløp under punkt 2.4.

Det er videre rapportert at 5 883 m³ og 7,6 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg i 2025. Dette er en betydelig reduksjon siden 2024, da 36 517 m³ og 21,57 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg.

Dere opplyser om at det er 13 083 innbyggere og 9 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg i rapporteringsåret. Kommunen rapporterer i skjema for årsrapportering at det er 372 nye abonnenter som er tilknyttet avløpsnettet i løpet av 2025.

Kommunen har ikke svart på spørsmål om virkningsgrad på avløpsnettet til Mysen renseanlegg, og heller ikke hvor stor andel av tettbebyggelsens totale tilførte vannmengde som har blitt sluppet ut gjennom driftsoverløp i rapporteringsåret. Kommunen har per i dag ikke krav til virkningsgrad eller andel driftsoverløp i sin utslippstillatelse. Vi ber likevel om at kommunen rapporterer målte eller beregnede tall på virkningsgrad og andel driftsoverløp til neste år, da det er krav til oversikt over dette i nyere tillatelser etter forurensningsloven for avløpssektoren. Vi viser til ytterligere informasjon om krav og datainnsamling for virkningsgrad og driftsoverløp under «avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg».

Mysen avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Mysen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 1 360 389 m³ avløpsvann og at 41 131 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 2,93 % av alt vann inn til renseanlegget. Mengden avløpsvann i overløp er redusert sammenlignet med 2024, da mengden avløpsvann i overløp utgjorde 3,45 % av alt vann inn til renseanlegget.

Dimensjonerende kapasitet for Mysen avløpsrenseanlegg er angitt til 9 500 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2025 var 20 249 pe (BOF₅). Dette samsvarer med våre beregninger når vi ser på enkeltprøve tatt i maksuke. Mysen avløpsrenseanlegg er altså sterkt overbelastet med organisk stoff. Kommunen skriver selv at renseanlegget er sterkt overbelastet i skjemaet for årsrapportering. Det er viktig at kommunen ikke tillater påslipp til avløpsrenseanlegget som kan gjøre at kravene i utslippstillatelsen ikke overholdes.

Mysen avløpsrenseanlegg overholder rensekravet for fosfor på 93 %. Anlegget hadde en beregnet renseeffekt på 93,7 % i 2025.

Sekundærrensekravet for organisk stoff er overholdt i 2025. Det er ingen enkeltanalyser som ikke oppfyller kravene for BOF₅ og KOF_{CR}.

Vi påpeker at skjemaet for årsrapportering for Mysen avløpsrenseanlegg og avløpsnett er mangelfullt utfylt. Det er mange av spørsmålene som står blanke. Som nevnt under delen om avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg, mangler rapporten svar på spørsmål om virkningsgrad og andel driftsoverløp. Videre er det ikke angitt om rapport fra resipientovervåking er oversendt Statsforvalteren, om det har vært endringer i tilknytninger til anlegget gjennomførte tiltak i 2025, planlagte tiltak til neste år eller forbedringspunkter. Dersom dette skyldes at kommunen vurderer at dette ikke er aktuelt for avløpsanlegget, må dere beskrive dette og ikke la feltene kun stå tomme. Vi gjør oppmerksom på at dersom utfyllingen av skjemaet for årsrapportering for begge avløpsanlegg ikke forbedres til neste år, vil det medføre avvik.

Avløpsanlegg større enn eller lik 20 000 pe skal analysere seks inn- og utløpsprøver per år for tungmetaller, jf. forurensingsforskriften kap. 11 vedlegg 2 bokstav d. Dette er utført i rapporteringsåret.

Mysen slambehandling

Indre Østfold kommune har rapportert at dere har mottatt 438 tonn (TS) avløpsslam i 2025, og at alt er disponert til jordbruksarealer. Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 621 tonn (TS). Det ble i 2024 oppgitt at kapasiteten var 570 tonn (TS).

Dere har rapportert at det i 2024 ble produsert 162 576 normal kubikkmeter biogass, hvorav 33 715 normal kubikkmeter ble faklet og 128 861 normal kubikkmeter ble brukt til interne formål.

Analyser på slam ligger under grenseverdiene for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II).

Vi kan ikke se at det eksisterer noen tillatelse etter forurensningsloven for slambehandlingen ved Mysen avløpsrenseanlegg. Vi viser til referat fra møte med Indre Østfold kommune 08.01.2025, der vi informerte om nye føringer fra Miljødirektoratet angående slambehandling i biogassanlegg og Industriutslippsdirektivet (IED). Vi har mottatt søknad om ny utslippstillatelse fra Indre Østfold

kommune 30.09.2024, der slambehandlingen ved Mysen renseanlegg inngår. Statsforvalteren vil ta stilling til om behandlingen er omfattet av IED i forbindelse med behandling av søknaden.

Resipientovervåking

Indre Østfold kommune har krav i sin utslippstillatelse for AHSA interkommunale renseanlegg (i dag: Revaug avløpsrenseanlegg) om å bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Glomma og Hobøl-Vansjø vassdraget, jf. tillatelsens punkt 12.2. Videre er det i tillatelsens punkt 12.1 vilkår om at kommunen skal sørge for overvåking av lokale effekter av utslippene i tilknytning til utslippspunkt for rensed avløpsvann. Resultatene fra den lokale overvåkingen skal inngå i årsrapporten. Tilsvarende krav inngår i tillatelsen for Mysen avløpsrenseanlegg.

Kommunen opplyser i skjemaet for årsrapportering om at det er gjennomført resipientovervåking i regi av vannområdene i 2025, og at data fra resipientovervåkingen er lastet opp i Vannmiljø. Det oppgis ikke om rapport fra resipientovervåkingen er oversendt Statsforvalteren, men kommunen har per i dag ikke et konkret krav om å gjøre dette i sin utslippstillatelse. Kommunen har likevel krav om å sende inn resultatene fra den lokale overvåkingen som en del av årsrapporteringen. Vi kan ikke se at dette inngår i rapporteringen. Statsforvalteren har ikke fulgt opp dette punktet i tidligere tilbakemeldinger på egenkontrollrapportene. Vi forventer at resultatene fra lokal overvåking inngår i neste års rapportering. Dersom dette ikke gjøres, vil det gis avvik. Vi ber også om at resipientovervåkingsrapport fra vannområdets overvåking legges ved til neste år, selv om dette ikke er et konkret krav i tillatelsene.

Andre kommentarer

Statsforvalteren er i dialog med Indre Østfold kommune angående nytt felles avløpsrenseanlegg på Revaug, bestående av primær-, sekundær- og tertiærrensning. Det nye anlegget er planlagt å stå ferdig i 2032.

Kommunen har 30.09.2024 søkt om tillatelse for Revaug og Mysen tettbebyggelser. Søknaden var på høring i perioden 21.02.2026–23.02.2026.

Konklusjon

Indre Østfold kommune har avvik fra krav i tillatelser og forurensningsregelverket i rapporteringsåret 2025. Revaug avløpsrenseanlegg har avvik fra sekundærrensekravet (BOF₅) og kravet til renseeffekt for fosfor. Videre viser rapporteringen at Mysen avløpsrenseanlegg er sterkt overbelastet med organisk stoff, men likevel klarer rensekravene.

Kommunen har rapportert noe mangelfullt for 2025. Skjema for årsrapportering er mangelfull for begge avløpsanlegg. Dette må utbedres til neste års rapportering. Vi forventer også at resultatene fra den lokale overvåkingen innarbeides i årsrapporten til neste år, jf. tillatelsens punkt 12.1.

Videre rapporteres det om svært store overløpsutslipp på avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg. Kommunen har tiltakspunkt jf. forurensningsloven § 7, og må sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av forurensningen fra overløpene.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapportene, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 300 kroner per egenkontrollrapport. For Indre Østfold kommune er det gitt en samlet tilbakemelding på 4 egenkontrollrapporter. Dere må betale 5 300 kroner i gebyr for vår saksbehandling av egenkontrollrapportene for slamhåndtering ved hvert av avløpsrenseanleggene, og 5 300 kroner for vår saksbehandling av egenkontrollrapportene for hvert avløpsanlegg (renseanlegg med tilhørende avløpsnett). Gebyret vil derfor utgjøre 21 200 kroner.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Seland Trovum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent